

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopolne blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 kron, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 30 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje nastan popust.

Ljubljana — Domžale — Celje.

Nemci in nemčurji v slovenskih pokrajinah skrbe, da se ne pozabi na njihovo existenco. Če se ozremo nazaj na vse te slučaje, ki so se izvršili ob priliki kazinskih slavnostij v Ljubljani, pri „veselici“ v Domžalah, in če jih primerjamo z zadnjimi dogodki v Celju, moramo videti, da delajo nasprotniki po gotovem sistemu.

V sredi slovenske Ljubljane so se predrznili izobesiti vsenemške zastave in tako izzivati slovensko občinstvo. Kaj čuda, če je domačinom zavrlela kri, in so s hrupnim protestom zahtevali, da se frankfurtarska cunja odpravi! — Ni še tako dolgo, kar je bila obravnavana o „napadu“ na kadeta Malitscha. In kaj je bilo pravzaprav? Predrzni fante je izzival in hotel celo potegniti sabljo nad slovensko množico — popolnoma naravno, da so mu razburjeni Slovenci navili ušesa.

In v Domžalah! Nemci so aranžirali prav napad na popolnoma slovensko vas. Od povsodi so bobnali udeležence skupaj; iz najbolj zloglasnih krajev so si naročili sukurz, celo iz Celja. Že iz priprav je bilo razvidno, kaj so nameravali. Kakor zmagalci so hoteli vzeti slovenske Domžale „v posest“, in razviti sredi Gorenjske črnorudečezolti prapor. Seveda, drugi namen pa je bil povzročiti izgrede. Sredstva so bila izbrana izborna. Ribjo kri bi moral imeti človek, da bi se ne razburil nad tako nesramnostjo.

In kaj je bila posledica vseh teh „slavnostij“? Nemci so zagnali huronski krik, češ, med kakimi lopovi morajo živeti. Razvpili so Slovence križem sveta kot tolovaje in ubijalce, med katerimi krotki in mirni Nemci niso varni življenja. Ni ga menda v Avstriji nemškega lističa, kateri bi ne bil bruhal ognja in žvepla na naš narod.

Skratka: Nemci so kovali kapital iz provociranih demonstracij.

Jasno je, da so isto nameravali v Celju. Cela slavnost polaganja temeljnega kamena je bila vprizorjena tako, da je morala žaliti in razburjati vsakega količkaj zavednega Slovence. Upali so prireditelji te komedije, da bodo Slovenci tudi v Celju dali duška svojemu ogorčenju. Seveda, divno bi bilo, če bi bili mogli ti stari grešniki vpricho Dunajčanov igrati preganjano nedolžnost. Z jokavim glasom bi jih bili prosili, naj povedo „bratom“ tam zunaj, kako trpe ubogi nemški Celjani samo radi svojega „prepričanja“ sredi takih tolovajev.

No, Slovenci so pregledali prozorno zasedo, izognili so se nastavljenim zankam, stisnili zobe in molčali. Niso hoteli dajati nikakega povoda za takozvano razburjenje.

Toda Nemci so hoteli biti „aufgeregtes Volk“. Pravijo, da najde vrag dlako tudi v jajcu. Vzeli so si naši nemčurji za povod „Domovinina“ članek o slavnosti. Vse, kar so storili Slovenci hudega, je bilo, da so nemško komedijo naslikali z vernimi barvami. Da je nastala karikatura, za to morejo Slovenci ravnotako malo, kakor ogleđalo, ki kaže izpačen obraz.

No, in zdaj je bilo „razburjenje“ tu. Tista „Deutsche Wacht“, katere vsak pšesamezni list piše o Slovencih desetkrat hujše, kakor je bilo „Domovinino“ poročilo, je klicala kakor operetni junak na maščevanje. In prišli so nemški napadi.

Tu zopet vidimo velik razloček med slovenskimi in nemškimi demonstracijami. Slovenci v Ljubljani in Domžalah so povzdignili svoj glas šele takrat, ko jih je razburilo nesramno izzivanje Nemcev. Naši nemčurji pa so si med seboj delali korajžo, in so premišljeno napadli slovenske hiše, katere jim niso dale nobenega povoda, katerih stanovalci so — nič hudega sluteč — opravljali vsakdanje posle.

Slovenci so prišli z odprtim vezirjem, med slavnostjo zahtevati, da se izzivanje ustavi. Naši nemčurji so vprizorili ponočen zavraten napad na popolnoma mirna poslopja in njih stanovalce. Da so bili nemški napadi premišljeni in da jih je pripravljenih še več, dokazuje pismo enega izmed „razburjenih Nemcev“, katero smo dobili slučajno v roke, in v katerem je zapisan stavek: „Es wird aber noch ärger kommen“. T. torej nimamo opraviti s spontanim izrazom razburjenja, ampak s pripravljenim, premišljenim roparskim napadom.

In vkljub temu se še drznejo pisati nemški listi o slovenskih lopovih.

Nad vse zanimivo pa je tudi primerjati postopanje vladnih in sploh državnih in drugih javnih uradov.

Najprej je zanimivo dejstvo, da tista vlada, katera je tako naglo prepovedala slavnost čeških Sokolov na Dunaju, desetletnico celjskega Sokola, izlet Murskega Sokola, katera tako skrbno pazi na vsako slovansko kretnjo, ni našla povoda, da bi zaprečila nemške provokacije, zlasti tiste zloglasne veselice v Ljubljani in Domžalah.

Slavnosti v ljubljanski kazini, katera se je vršila v senci veleizdajskih frankfurtarskih zastav, se je udeležila množica oficirjev in državnih uradnikov. Samostojno je potem še provociral kadet Malitsch. V Domžalah je bil med udeleženci celo okrajni glavar.

Znano je, kako vlogo je igral na Kranjskem c. kr. korespondenčni urad, kako je nastopal zlasti c. kr. uradni list dežele kranjske. Kako sta ta dva pisala o Slovencih, to presega meje dopustnega. Ko je bila že davno ovržena smešna bajka o strelu v kazino, ko je sodišče oprostilo obtožene „napadalce“ na Malitscha, ko je bilo dognano, da so v Domžalah streljali Nemci na Slovence, ni bil c. kr. korespondenčni urad tako pošten, da bi bil popravil neresnične trditve. O „Laibacher Zeitung“ niti ne govorimo.

Kamniški komisar Lazzarini je sam vodil orožnike v boj proti Slovincem, kamniška politična oblast je obsodila v večdnevni zapor več Slovencev samo zato, ker so klicali „Živio“!!

Da v Celju politična oblast in policija ni ganila z mezincem, se razume samo ob sebi. Državni pravdnik, ki v „D. W.“ ni našel dejanjskega stana § 302, ga je seveda takoj izteknil v „Domovini“

To so suha dejstva. Naši čitatelji so se iz naše primere gotovo prepričali, kako koristno je v Avstriji biti Nемец, v tisti Avstriji, katere ustava pravi, da so „pred zakonom vsi državljani enaki“.

Domače in druge vesti.

— Zaplenjeni! Zadnje številko nam je državno pravdnništvo zaplenilo zaradi treh kratkih odstavkov, češ, da involvirajo prestopke po § 302 spl. kaz. zak. Ker ne smemo govoriti, poslušajte naš molk!

— Zadnja sodna imenovanja. Pri tej priliki se je zopet pokazalo prav jasno, kako se v okrožju graškega nadsodišča samolastno postopa z imenovanji. Grof Gleispach ima trdo kožo in trdno pozicijo in nihče, menda tudi sam justični minister mu ne more izpodnesti njegovega z mastno in zelo dobrodošlo plačo obremenjenega predsedniškega — stolička. Zakaj se je pognalo dr. Kušaja iz Koroške? Zakaj je bil Rudolf Tschech, bivši državnega pravdnika namestnik v Ljubljani, pred kratkim prestavljen v Maribor? Zakaj je bil sedaj Avgust Modrinjak izbran za tajniško mesto v Mariboru? In zakaj je končno neki dr. König, dosedanji adjunkt v Gradcu, imenovan za substituta državnega pravdnništva v Celovcu. Tu je vendar treba znati slovenski jezik, bi mislil vsakdo. Vendar dr. König ne zna niti besedice slovenski. In prav zato je največ prišel na to mesto, saj je preskočil 29 svojih prednikov. Slovenski adjunkt pa se dandanes bagatelizujejo. In res pride kmalu v navado, da se bode kar meni in tebi nič preteriralo vsakogar, kdor ne bode ravno ležal v prahu pred različnimi šefi, predsedniki in inspektorji. Gleispach je že izvršil precejšen del germanizatorične svoje misije. Kajti dandanes mora biti vsakomur — in tudi tistim našim sodnikom, ki pri vsaki priliki letajo v Gradec k Gleispachu se dobrikrat, znano, da se v najkrajšem času razdeli okrožje graškega nadsodišča v dva teritorija, v kranjski oddelek, kjer se slovenskega življa ne da ubiti in v štajersko-koroški oddelek, kjer se hoče s slovenskim jezikom in uradovanjem popolnoma pomesti, kjer se bodo nastavili samo nemško-nacionalni uradniki kot rablji slovenskega uradovanja. Kdaj bo konec teh razmer? Ali res ni mogoče v tem oziru našemu narodu pomagati? Kaj pa stori naša državnozborna delegacija proti temu? Ali ni ona mnogo kriva, da se vzdržujejo ti nezakoniti odnošaji?

— Volitev volilnih mož, kateri bodo potem volili skupno odposlanca v cenilno komisijo za obrtni davek, se vrši za III. razred, ki voli tri može, dne 1. septembra t. l., za IV. razred pa dne 2. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Volilne može voli se v vsakem davčnem okraju. Za IV. razred se voli v celjskem 41, gornjegrajskem 25, laškem 22, šmarnskem 11 in vranskem 14 mož. Imeniki volilcev so razpoloženi na ogled pri davčnih uradih. Izvoliti se smejo samo tisti može, ki so dovršili 24. leto in ki imajo volilno pravico, to je, kateri so vpisani v volilnem imeniku dotičnega davčnega okraja. Trgovce in obrtnike iz zgoraj navedenih okrajev opozarjamo, da se pravočasno zjedinijo, katere može hočejo voliti, ter nam potem poročajo, da njihova imena objavimo. Volitev cenilnih mož za deželo se vrši dne 13. septembra t. l.

— Naš uvodni članek v 63. številki, ki ga nam je državno pravdnništvo zaplenilo, „Tolovajska tolpa napada . . .“ je v soboto objavil kamniški „Naš List“, ne da bi bil zaplenjen. V tem se vidi pristranost državnih organov. Kar je v Celju pogubno in smrtno-nevarno javnemu redu in varnosti državljanov, to je v Kamniku zakonito. Ob tej priliki opozarjamo na „Naš list“ in ga toplo priporočamo.

Svoji k svojim!

Politični pregled.

Ogrska kriza. Budimpeštanski listi priporočajo vladarju večjo ljubezen nasproti Mažarom. Najlepše se je obnašal znani voditelj najradikalnejših Košutovcev, Barabas. Pri neki pojedini so ga vprašali, kaj namerava storiti večina ogrskega državnega zbora, če kralj 15. septembra zopet odgodi zasedanje. Barabas je odgovoril: „Če kralju nič ni za ogrsko krono, naj to stori. Mi bomo pa nadalje zborovali, vrgli Fejervaryja in njegove pristaše iz zbornice in s kraljem govorili norveško“. Barabasovi pristaši so nato živahno ploskali. Ogrski naučni minister je izdal dva odloka, v katerih naroča, naj se v vseh ljudskih šolah in učiteljskih uči mažarščina. To je naperjeno proti nemažarskim narodnostim na Ogrskem.

— **Nova vlada v Srbiji.** Srbija je dobila novo ministrstvo, sestavljeno od nezavisnih radikalcev. Ministrski predsednik je visokošolski profesor Stojanović. Program, ki ga je nezavisno-radikalna stranka razglasila, je po svojih glavnih zahtevah jako prikupljiv in razsoden! Notranja uprava mora postati enostavnejša in se ima število uradnikov skrajšati. Vršiti se ima stroga kontrola nad njih poslovanjem. Nezavisni radikalci zahtevajo gospodarskih šol, ki so v Srbiji še nepoznane. — Jako važno je stališče glede zunanje politike: „Balkan balkanskim narodom“! V tem smislu hoče storiti vse možno, da se ojači in uresniči jugoslovanska vzajemnost!

— **Rusija je dobila svoj narodni zastop.** V soboto, dne 18. avgusta je bil senatu predložen in obenem razglašen carjev ukaz o ustanovitvi narodnega zastopstva, ki se imenuje „Gosudarstvennaja duma“. Nova дума je poklicana sodelovati pri stvarjenju novih in predrugačenju starih zakonov in pri državni upravi. Duma bo štela 412 članov, med katerim bo 28 zastopnikov mest. Poslanci bodo voljeni na pet let. Vsem poslancem je zajamčena svoboda mnenja in govora. Imuniteta je omejena, poslanec se sme samo na ukaz sodišča aretovati. Ministri in načelniki uradov ne morejo biti člani dume, pač pa so dolžni ji dajati pojasnila, če jih duma zahteva. Razen sodelovanja pri zakonih spada v delokrog dume tudi določitev budgetov, prodaja državnih nepremičnin, zgradba železnice in poročila o kontroli državne denarne uprave.

Državni zbor ima pravico na lastno inicijativo sklepati zakone. Vsi sklepi so seveda neveljavni, če jih car ne ne odobri. Izključeni od volilne pravice so uradniki, vojaki in moški, ki niso 25 let stari. Državni zbor bo štel 412 poslancev. Volilo se bo po volilnih možeh. — Napredni krogi s to ustavo niso zadovoljni, češ, da nastanejo zdaj v državi še večji neredi.

— **V Španiji povzročajo nemire velika beda** v deželi. Vsled suše je nastala velika lakota, in odpomoči ni temu več mogoče, ker so vse blagajne in podporninski zakladi že prazni. V Sevilski in Osunski okolici so napadali sestražani delavci večja posestva in pobrali, kar je bilo za jesti. Mestne uprave javljajo, da so brez moči proti takim obupnim izgredom, ker lažnim tudi orožniki niso več kos. V Bilbao so obmetali berači škofov voz s kamenjem, ker jim ni hotel dati škof milodarov.

Rusko-japonska vojna.

Sodba očividca o vzrokih ruskih porazov. Bukareški listi priobčenejo neki razgovor z romunskim vojaškim atašejem v ruskem vojnem taborišču, majorjem Haralambom, ki je tamkaj na dopustu. Kakor vzrok porazov ruskih čet označuje Haralamb dejstvo, da je Rusija šla v vojno popolnoma nepripravljena, ker ni pričakovala, da bi Japonci napovedali vojno. Velika razdalja nad 8000 kilometrov je bilo krivo, da niso zamogle ruske čete priti pravočasno na bojišče. Notranji nemiri so tudi slabo uplivali na razpoloženje čet. Po mnenju vseh ruskih častnikov in inozemskih atašejev si je Kuropatkin vzlic navideznim porazom pridobil velikih zaslug, ker je v očigled trajno neugodnemu stratežičnemu položaju ruske armade, ki se je morala prevažati samo po eni prometni cesti, in v očigled inferiornosti efektivnega stanja ruskim čet, rešil armado gotove katastrofe. Na vprašanje, zakaj da je bil Kuropatkin vendar-le zamenjan, je rekel Haralamb, da so bile čete vsled vednega umikanja pod Kuropatkinom demoralizirane. Sprememba v vrhovnem poveljništvu jim je morala zopet dati nado v zmago, General Linevič je popolnoma znan z bojiščem in izboren organizator ter pozna tudi način bojevanja Japoncev. Haralamb pričakuje odločilne bitke, ki utegne napraviti preobrat v vojni, ker hoče Rusija, ako jej to dopuste notranje razmere, spraviti v boj vso svojo bojno silo.

Mirovna pogajanja. Položaj je zelo kritičen. Rusija je baje pripravljena pod nekaterimi pogoji odstopiti Sahalin, o vojni odškodnini pa noče niti obravnavati. Sedaj je stopil v akcijo predsednik Roosevelt. Ruski mirovni pooblaščenec so izjavili, da je precej upanja, da Roosevelt kaj doseže. Če konferenca izpade ugodno, se sestavi sklepna listina, če ne, se vojska nadaljuje. Najbolj verjetno pa je, da se bodo na predlog ene stranke pooblaščenec zopet

začeli pogajati o štirih prepornih točkah, kar bo najbrže tudi privedlo do miru.

Baron Rosen in Witte sta brzojavila ruski vladi, naj bo bolj spravljiva in miru naklonjena. Rusija bo odstopila Sahalin, Japonska pa ne sme zahtevati odškodnine. Odločitev ima torej v rokah Japonska.

Upati je da bo mirovna konferenca izpala ugodno. Roosevelt je naprosil tudi cesarja Viljema in angleškega kralja, naj posredujeta v prid miru. Vsled Rooseveltove protekcije vpliva na Rusijo tudi Francoska.

Loterijske številke.

Trst, 19. avgusta 1905: 11, 42, 78, 54, 82.
Linc, „ „ „ 19, 56, 8, 66, 36.

Listnica uredništva.

Glede dopisa iz Laškega trga v „Domovinu“ od 4. avg. smo izvedeli, da se iz njega izvajajo nemile posledice za gosp. K. Praunseisa, prakt. južne žel. na Laškem, kakor da bi ta dopis on pisal ali vsaj inspiriral. Potrjujemo resnici na ljubo, da imenovani gospod s tem dopisom ni v prav nobeni zvezi. **Uredništvo.**

Zahvala.

Tekom šolskega leta 1904/5 je bilo 130 revnih učencev naše šestrazrednice obdarovanih z oblačili in v šolski kuhinji se je razdelilo zopet 13.617 toplih kosile. Mnogim revnim in oddaljenim učencem se je s tem storila velika dobrota in jim je bil omogočen reden obisk šole.

Podpisani izreka v imenu obdarovanih šolarjev najtoplejšo zahvalo vsem mladinojubom, ki so s svojimi darili bodisi v denarju bodisi v jestvinah pripomogli, da so se našim učencem naklonile tolike podpore.

Iskreno zahvali podpisani v prvi vrsti velerodnega gospoda c. in kr. stotnika Alojzija Otto, tukajšnjega graščaka, na njegovi veliki denarni podpori, nadalje slavno „Posojilnico“ v Sevnici in vse druge blage darovalce.

Prisrčna hvala pa tudi č. gospodu katehetu Rudolfu Krener, ki je z veliko požrtvovalnostjo oskrboval šolsko kuhinjo.

V Sevnici, dne 9. avgusta 1905.

Josip Mešiček, nadučitelj in načelnik kraj. šol. sveta.

Trgovski pomočnik

in prav izurjena

prodajalka

se takoj v veliko štacuno pod prav dobro plačo in dobrim pogojem sprejme.

Ponudbe pod naslovom: **B. C. 1000**
poste restante CELJE. (367) 5-5

Gostilna v Narodnem domu
(Hotel Klembas) (402) 3-2
v Brežicah
se odda takoj na račun.
Natančne pogoje pove
Oskrbištvu Narodnega doma v Brežicah.

Cenj. narodnim rodbinam
se priporoča
Kati Novak
izprašana babica
Gaberje št. 46.
(pri Celju). (398) 3-2

Na račun se odda
dobro idoča boljša gostilna oženjenemu, katerega žena mora biti dobra kuharica. Zahteva se kavicija in znanje nemškega jezika. Z gostilno so tudi sobe za tujce in letovišcarje. — Ponudbe se naj pošljejo z navedenji sedanjega službovanja na upravištvu „Domovine“ 1200. (410) 2-1

Furmanski voz
je po nizki ceni naprodaj. (409) 1
Naslov pove upravištvu „DOMOVINE“.

Zacinjenje in popravila vsake vrste
točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja
vseh vrst v skladišču.

Demetrij Glumac, kotlar
Celje, Graška cesta šte. 28
se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kakor za vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd., paro- in vodovode v bakru in železu.
(238) 50-30

Original SINGER Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so, na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (152) — 41